

Tseh Országnak Kutttemberg nevű Bánya-
Városa olly örömmel, szeretettel, és tisztelettel
fogadta közelébb, a' *Prágai* út' alkalmatosságá-
val oda bé-szállott Nemes Magyar Testörzököt,
hogy azon jeles tselekedetnek emlékezetét köte-
lességünknek esmértük, mind Nemzetünk' ditsős-
ségére, mind pedig *Kutttemberg* Városa' szép hiré-
nek Hazánkban való el-terjesztésére, Irásunkban
fenn-marasztani:

Midőn meg állapodott volna a' Nemes Test-
őrző Sereg; vitézi fényes öltözetében díszeskedve
Kuttenberg Városa' piattzán: leg ottan elő állott
közföntésére a' Polgár-Mester, az egész Magistrá-
tussal együtt; a' Sereg' akkori Kormányozóját
Fő Strázsamester *Dótz* Urat pedig el-kísérte a'
maga kvártélylára, 's szíves indulatból száрма-
zott kifejezésekkel nyilatkoztatta ki újjolag abból
vett örömöket, hogy olly betses Vendégeket
fogadhattak Városok' kebelébe; egyfzersmind
ebédre hívta az egész Ns Sereget. Egy Vendég-
fogadóban tartatott a' barátságos vendégség,
mellyben jelen voltak, Vitéz Hazánkfiain kívül:
a' *Kuttenbergi* ideig való Kommendáns, Gróf
Wartensleben Reg. béli első Májor; a' Városi
Fő Esperest; úgy nem különben maga a' Polgár-
Mester is, és a' Tanács. Az asztalnak egy-
oldala felől, dob, trombita, 's hegedű szava;
más felől pedig a' *Wartensleben* Reg. je' fuvó
musikája hallatott. A' gazdag vig ebédet, egés-
ségért való ivások is tizimerezték.

Estvére kelve, dob, 's trombita, és török
 musika' zengései között meg hordoztatott a' fő
 piatzokon, és úttzákon egy Korona, melly a'
 valóságos Tseh Koronának hasonlatosságára ké-
 szült, és hufzonöt forintokba került; ugyan ezen
 Korona annakutánna, nagy sokaságnak jelenlé-
 tében, egy szeglet háznak örökös tzipmeréül fel-
 függesztetett. Hogy ezen tzeremonia annál pom-
 pásabb lehessen, egy Pyramis vólt fel-állítva,
 E e 's meg

's meg világosítva az említett ház' szegeletinél. A' Tseh Oroszlány le vólt festve a' Pyrámisson, 's körmei között lángoló szívet tartott a' Korona felé; előtte pedig ez olvastatott: *Ardet amore Leo.* (*Szeretet' tüzével ég az Oroszlány*). A' Pyramis' tetején következő irás olvastatott: *Haec tibi fida Domus, Corona! fuit, haec semperque manebit.* (*Hív házad vólt ez néked Korona! az is marad örökre*). Ezen felül - irással, arra tzéloztak a' *Kuttenbergiek*, hogy midőn a' hét esztendő s háború alkalmatosságával, alig kaphatták volna el a' Koronát *Prágából* az Ellenség elől, bátorságnak okáért *Kuttenbergbe* vitték, 's ebbe a' házba helyhették, a' mellynek szegeletinél tündöklött most a' Korona' Mással, a' Pyramissal együtt; azonban csak hamar el-foglalja *Fridrik Király Kuttenberget*, 's éppen az említett házba szállott: de a' Tseh Koronának ott létét meg nem tudhatta.

Más nap, tzél - lövöldözésnek szemléltetésével kívánta mulattatni a' Polgárság a' Nemes Sereget. A' lövöldözés előtt, el hordoztattak a' Városban musika szó alatt három tányérok, avagy olly kerek testek, a' mellyekre szoktak lönni a' tzél - lövöldözők (*Scheiben*); a' Nemes Testörző Sereg' Kormányozója szállásánál meg állapodtak velek a' hordozók; annakutánna pedig a' lövöldöző helyre mentek. Az említett három Tányérok, virágokkal, 's myrtussal fel - bokrétázott Pyramist formáltak, mellynek jobb oldala felől két Magyar Testörzök; bal oldala felől pedig két Stuttzosok szemléltettek illy irással: *Posteritas Urbis haec splendida facit memento.* (*Emlékezz reá Város' maradéka, ezen jeles tettekre*). A' Nemes Testörző Sereg, meg tisztelte maga jelenlétével a' Polgárság' lövöldöző helyét. Külön külön minden Testörző Tiszt Uraknak igen alkalmas, és jó szállásaik vóltak *Kuttenbergben*.

Magyar

Magyar Ország.

Pestől, Sept. 26-dikán.

„Sept. 20-dikán tartotta az Evan. 'Sinat a' maga harmadik Ülését, melyben fel olvastatván a' Jegyző Könyv, midőn a' tudományi Dolgokról, és a' Fundátziókról értekező Deputátziók említették volna, azt jegyzette meg Kir. Biztos Gróf *Brunszvik* ő Kegyelmsége, hogy sem a' Tudományi Dolgokat, sem a' Fundátziókat nem vehetné fel munkálódása' tárgyául a' 'Sinat, mivel ezen tárgyaknak sem egyikéről, sem másikáról nem tétetett volna Jelentés, a' Királyhoz bé nyújtott könyörgő Levélben; azok eránt tehát el kellene várni az ő Felsége' kegyelmes Rendelését. Ezen észre-vetelére a' Kir. Biztos Úrnak némellyek az új Törvényekből feleltek; mások azt válaszolták, hogy a' Tudományi tárgyakra ügyelő Deputátzió, úgy is most tsupán a' *Paedagogicum*, és *Theologicum Seminarium*oknak felállításáról fog értekezni 's a' t. — A' Jegyző-Könyvnek fel olvasását követte azon Tzikkelyeknek fel olvasása, mellyeket Sept. 16. 17. és 19-dik napjain tartott három Üléseiben dolgozott ki a' két 'Sinat által leg elsőben ki rendelt Deputátzió. — Az említett Tzikkelyek között most csak kilentzet közölhetek, azokat is csak olly formában, a' minéműben vizsgálás végett terjesztettek elibe a' 'Sinatnak:

I. Tzik. Tulajdona az Eklésiai Igazgatás, az egész Vallásbéli Társaságnak, melly Világi, 's Egyházi Tagokból áll; azért is *elegyes* az Igazgatás: és ugyan ezen okból egy formájú lehet az, az *Augusztai*, és *Helvétziai* Vallástételen lévő Evangyélikusok között, főképpen a' fundamentos dolgokban.

2.) Minden Helységbeli Ekklésia, bir magára nézve, az Ekklésiai Igazgatás' gyakorlása' szabadságával, melly szabadságot által ad a' Helység a' maga Világi Elöljáróinak, 's szokott mód szerént választott Predikátorainak.

3.) Ugyan azon vigyázat alatt lévő több Ekklesiák tefzik a' *Seniorátust*, vagy *Traktust* (Esperestséget), mellynek, vigyázás, és kormányozás végett való Fejei: az Esperestségbéli (*Senioralis*, vagy *Tractualis*) Világi Kurátor; és az Esperest (*Senior*), a' mind két rendből (mind a' Világiból t. i., mind az Egyháziból) köz akarrattal választott Tag-Társaikkal együtt, kik azonban öszve hívhatják, a' nyomosabb esetekben az Ekklesiáknak Elöljáróit is; sőt tartoznak is azokat öszve hívni a' nehezebb meghatározású dolgokban.

4.) Az Ekklésiai Igazgatást, és Törvényhozást, az Ekklesiák' jussával, 's az Ekklésiai Törvények szerént gyakorló Társaság, a' *Superintendentialis* Gyűlés (*Conventus*), melly áll a' *Superintend.* Kurátorból, *Superintendens*ből, a' *Traktusok*nak vagy *Seniorátusok*nak Kurátoraiból, az Ekklesiáknak Elöljáróiból, és az Esperestekből; 's a' vallásbéli Tudományt, és Ekklésiai tzeremoniákat illető dolgokról ugyan a' *Superintendens'* előlülése alatt; minden más tárgyakról ellenben a' *Superintend.* Kurátoré alatt értekezik, 's végez.

5.) Midőn a' *Superintendentziális* Kurátor mint Elölülő, a' mind két rendből különösen választott tanácsos Társaival (*Asszesszorokkal*) együtt, az Ekklésiai törvényes tárgyakról való értekezés, és végzés végett ülést tart: ez nevezetik *Superintendentziále Konsistorium*nak (Tanácsnak).

6.)

6.) Az Ekklesiái törvényes dolgoknak, a' leg főbb *gradualis Apelláta* útján való el végezésére, úgy nem különben némelly nagy tárgyaknak elintézésére, 's a' Superintendenziaák között támadott ellenkezéseknek is el-igazítására szükségesen meg kívántatik egy közönséges öfzve-gyűlés (*Concurfus generalis*), melyet a' közönséges Kurátorok, úgymint az efféle Öfzve-gyűléseknek Elölülöik, tartoznak mind annyiszor ki hirdetni, valahányszor a' szükség kívánja; a' Superintendenseknek pedig, és Superintendenzialis Kurátoroknak hivatalbéli kötelelességek hozza magával, a' ki-hirdetett öfzve-gyűlés' helyére 's idejére meg jelenni. Szabadságában áll azonban a' Superintendenzialis Gyűlésnek (*Conventusnak*), hogy az említett Superintendenzia' Képviselői' helyekbe másokat is állíthasson elől, ha talám úgy fognák kívánni a' környülállások. A' mind két ágon lévő Evangyélíkusokat átallyában érdeklő eseteknek el-végezésére szükség, hogy a' Közönséges Öfzve-gyűlés mind a' két ágon lévő Evang. Tagokból álljon; az olly dolgokra nézve pedig, mellyek egyik, vagy másik vallástételen lévőket illetik, tsupán egy vallástételen lévő Tagjai fognak lenni az Öfzve-gyűlésnek. Illyen tárgyak p. o. a' vallásbéli Tudomány, és a' tzeremoniák (*Dogmatica & Liturgica*). Az ezekről való tanátskozásokban, az öregebb Superintendenst illeti az Elölülöség,

7.) Az eddig mondottakból következik, hogy ha a' két vallástételen lévő Evangyélíkusoknak köz akarattal úgy fog tétteni: elegyes 'Sinatokat is tarthatnak együtt.

8.) Az ollyan helyekben, a' hol vagy egyik vagy másik vallástételen lévő Evangyélíkusok közzül kevesebben vagynak; a' más résznek ellenben Temploma vagyon: meg lehet engedni, hogy azon Fél, mellynek nintsen Temploma, a'
más

más Fél' Templomában szolgáltathassa ki az Isteni tiszteletet a' maga Predikátora által; ha pedig nem volna magának Predikátora: ezen esetre bátran folyamodhatik a' más vallástételen lévő helységbéli Predikátorhoz, kerefzteltetés, esketetés, és temettetés végett; a' Predikátor pedig köteles lészen, az említett környül-állásokban tellyesíteni kívánságait, a' hozzája folyamodó más vallástételi Evangyélíkusoknak. — Az olyan helységekben pedig, mellyekben mind a' két rendű Evangyélíkusok laknak, 's új Templomot kellene építeni; jó volna köz költséggel 's erővel közönséges Templomokat építeni: Predikátorokat azonban külön kellene tartani mindenik Félnek, ha lehetne.

Mivel végre az Oskolák, az Ekklésia' Semináriumai: tehát

9.) Mind az *Augustai*, mind a' *Helyetzi* Vallástételen lévő Evangyélíkusoknak részéről elegyes lehet hasonló formán a' Tudományoknak és Oskoláknak fő Igazgatása; 's úgy hozván magokkal a' helybéli környülállások, a' helybéli Oskolák is elegyesek lehetnének.

Altal látván magok is a' Gyűlés' Naggyai, hogy mind ezeknek rendes el-intézése további meg-hányást kíván: abban állapodtak meg, hogy a' 'Sinat' tárgyainak ki-dolgozására öt elegyes Deputátziók állíttassanak ki. Minekutánna az Ev. 'Sinat, mind az öt Deputátzió' Tagjait ki nevezte volna a' maga kebeléből: négy Deputátusokat küldött ennek jelentése végett a' Ref. 'Sinathoz, úgymint: *Ráth, Juszth, Pongrátz Imre*, és *Szakonyi József* Urakat. Tísz. *Ráth Mátyás* Úr volt az Orátor. Vissza érkezvén a' meg nevezett Deputátus Urak, azt a' hirt hozták, hogy a' Ref. 'Sinat is meg fogja küldeni, az öt elegyes Deputátziókra ki-rendelendő Tagjainak neveiket; a' minthogy el is érkeztek a' Ref. Küldöttek delyes-

lyesti 12 óra tájban, 's mindjárt akkor fel is olvastattak a' sokszor említett Deputátióknak Ref. Tagjaik.

Kivántam közleni mind az öt Deputátió' Tagjainak betses neveiket illy renddel:

1.) *Az Ekklesiák' külső igazgatása, 's Könyvek' vizsgálása módjának ki-tsindálására rendeltettek. (Pro Coordinatione Superioritatis).* Az *Evangelikusok (Lutheránusok)* részéről, a' Világiak között: M. és T. Balog Péter, Radvánszky Ferentz, Matkovits Pál, 's Pongrátz Imre Urak; az Egyháziak között: TT. Perlaki, Szontag, Sztraka, és Schramko Urak. — A' *Reformátusok'* részéről, a' Világiak között: M. és T. Vay István, Vay József, Domokos Lajos, és Szilasi János Urak; az Egyháziak között: TT. Szalai Sámuel (Tízfamellyéki Superintendens), Tormási János, Pétzeli József, 's Szikszai György Urak.

2.) *Az Oskolák' kormányozása módjának ki-munkálására. (Pro elaboratione directionis Scholarum).* A' *Reformátusok'* részéről, a' Világiak között: M. és T. Pogány Lajos, Lofontzi László, Lónyai, és Horváth Urak; az Egyháziak között: TT. Halász József (Dunántúlvaló Superintendens), Paksi Szathmári, Pétzeli Dániel, 's Öri Fülöp Urak. — Az *Evangelikusok'* részéről, a' Világiak között: M. és T. B. Prónai Gábor, B. Podmanitzki József, B. Prónai Sándor, és Schwartner Urak. Az Egyháziak között: TT. Ráth Mátyás, Hamaljár, Nikolai, és Podkonitzki Urak.

3.) *Az Ekklesiát fenytéknek ki-dolgozására. (Pro Elaboratione Disciplinae).* Az *Evangelikusok'* részéről, a' Világiak között: Tek. Fejérvári, Solyom, Pongrátz, Bódisár, 's Hrabovszky Urak. Az Egyháziak között: TT. Nagy István, Institoris, Litzi, 's Valaszki Urak. — A' *Reformátusok'* részéről, a' Világiak között: Tek. Szatmá-

mári Kirdly, Puki, Lofontzi Károly, és Pázmándi József Urak. Az Egyháziak közül: TT. Hunyadi Ferentz (T. Sinai Úr' helyébe választott Tifszán-túlvaló Superintendens), Lukátsi, Tóth András, és Ketskéméthy Urak.

4.) A' Házasságot illető dolgok' el-intézése módjának ki-dolgozására. (Pro elaboratione Matrimonialium). A' Reformátusok' részéről, a' Világiak közül: Mélt. és Tek. Gróf Rádai, Fáy, Szemere, és Csanádi Urak. Az Egyháziak közül: TT. Veresmarti Vég Sámuel (Dunamel-lyéki Superintendens), Szöke, Kármán József, 's Ertsei Urak. — Az Evangyélíkusok' részéről, a' Világiak közül: M. és T. Tihanyi, Lelkötzi, Császfár, 's Domokos Urak. Az Egyháziak köz-zül: TT. Krudi, Mihalitska, Schmal, és Gamauf Urak.

5.) A' Fundátziókról való értekezésre (pro Oeconomícis). Az Evangyélíkusok' részéről, a' Világiak közül: Tek. Prónai Pál, Gerhárd, Szakonyi János, és Okrutzki Urak. Az Egyháziak közül: TT. Klementis, Tzerva, Kárácz, és Jezsovitz Urak. — A' Reformátusok' részéről, a' Világiak közül: M. és T. Vay Dániel, Kenessei, Péli, és Petes Urak. Az Egyháziak közül: TT. Szélesi Pál, Vatai, Torkos, és Hunyadi Sámuel Urak.

Ezen elő adott Deputátziók, Sept. 22-dikén kezdettek az Ülészhez, 's a' három utólsók már készen vagynak munkájokkal; de még a' két első nem végeztek.

Nádor-Ispány ö Kir. Fő Hertzegsége, Sept. 23-dikán délutáni 3 órakor érkezett vissza Bu-dára. Más nap, úgymint 24-diken maga ült elől a' Septemvirális Táblánál. 25-diken (Vasárnap) dél tájban udvarlására mentek a' Protestánsok tizen tizen mind a' két részről, úgymint: az Elöl-ülők, Közöns. Inspektorok, négy Superintenden-sek,

sek, 's négy Superintendentziális Fő Kurátorok: — Ugy hallik, hogy le fog menni a' Nádor-Ispány *Budáról, Belgrád'* szemlélésére, minekelőtte az, által adatnék.

Primás ő Eminentziája, a' leg közelebb múlt két Vasárnapokon gazdagon meg vendégelt sokakat a' Zsinati Küldöttek között. Mind a' két ízben számláltattak közel harmincz Proteflánsok az asztalánál.

Szeged Városa' mostani Fő Notáriussának *Szeheres Mihály* Úrnak hazafiúi érdemei, Nemes-séggel jutalmaztattak meg minden taksa nélkül ő Felségétől.

Baranya Vármegyében, Őrög nevezetű helység mellett történt a' múlt Augulus hónap' elein, hogy a' mint az égi háború előtt, egy terepély zöld fa alá heveredett vólua le a' Helység' Kanásza, tsak hamar nagy tsattanás lett, 's a' szegény Kanászt meg fojztotta a' menykő életétől; testét a' fa tövéhez tekerte háttal; üstökét pedig, tsákós süvegével együtt a' fa tetejére vitte. — Ezen eset (így itél a' történet' Jelentője) új próbája annak, hogy nem minden úgy nevezetett menykő, vagy Ísten-nyila fellyülről tsap le; hanem némelly a' földből üt fel. — A' Természetről való Tudomány tanítja ugyan is, hogy minekutánna a' földet érte egyszer a' fellyülről le tsapott menykő, többé az fel nem kel a' földről; hanem el ofzlik.

A' pallérozott Nemzetek' példája, 's a' józan okosság' szava ellen vétene egy közönséges Író, ha azért halgatna el a' köz tanúságúl szolgálható történetek között némellyeket, hogy találkozhattának olly tsudálatos gondolkozású Ember-Társai, kiktől fundamentom nélkül való személyes neheztellést venne magára, tartozott
kö.

kötelességének teljesítéseért. Eddig is meg mutattuk, hogy mi az efféle Iróknak izáma közzül valók éppen nem akarunk lenni; ezután sem akarunk az egyenes útról ki térni. Illy magunk meg határozásából iktatjuk ide a' következő történetet is:

„*Bitske* mellett *Tsapdi* nevezetű Helységben meg hal *N. Bartza Dániel* Evangyél. úri Ember. Hirével esvén a' dolog *Bitskei* Refor. Predikátor *T. G. S. Urnak*, fogja biz ő magát, 's hivatlan által megy *Tsapdira* temetni. Magával vitte ezen tzélből az Ekklesiájabéli Oskola - Mestert, 's néhány énekes Tanulókat is. Semmi keresete sem lehetett volna ezen *T. Urnak Tsapdin*, mert az oda való Refor. Ekklesiának vagyon tulajdon Predikátora; az Evan. Ekklesia pedig a' *Tordatsi Ev. Ekklesia* Filiája: a' minthogy meg is jelent *Tsapdin*, kötelessége szerént *Tordatsi Ev. Predikátor T. Szikora Ur*; de midőn hozzá akart volna fogni a' temetési tzeremoniához, tsak rá kezdeti a' 'Soltárt *T. G. Ur*, jobb torkú Éneklőivel, mint a' *Tordatsiak* voltak, 's *T. Szikora Ur* kéntelenítettett ortza pirulással félre állani, és illy szókkal venni bútsút *T. G. S. Ürtől*: „ — — — — —

— — — — — *Gyönyörű készület az Eggyességre. — Úgy tettzik, más galambiszelidségre tanított bennünket a' mi közönséges Fő Páfstorunk.*“

P o r t u g a l l i a.

Augst. 16-dikán költ *Lisbonai* Levélből ezeket olvassuk:

„Mindent el követ az Igazgatás, hogy a' *Frantzia* gondolkodás' módjától meg őrizhesse a' Fő Várost, és az Országot. Nem tsak a' *Frantzia Országi* dolgokról való irás van meg tükva; hanem a' *Frantzia Újságokat* 's *Írásokat* sem szabad

bad olvasni, avagy azokról beszélni; nem szabad a' *Frantzia Nemzet - Gyűléséről* is se jót, se rosszat szólani. Ezen tilalomnak által-hágásáért sokan is el fogattak már mind a' külső Tartománybéliel, mind pedig az Országbéliel közzül, és senki sem tudja, hová lettek. A' *Frantzia* Követnek hírével esett közelebb, hogy egy elő-kező *Frantziát* el fogtak a' szabad beszédje miá; meg kérte tehát az Udvart érette, 's nyert is engedelmet, hogy ki vehesse azt a' Törvény-szék' kezéből: de sehol nyomába nem akadhatott, 's meg kellett néki nyugodni az oda való Törvény-székek' ki-nyomozhatatlanságán.

Parantsolatok mentek az Orzágnak minden határait, 's ki-kötő helyeibe is, hogy egy Lelket se merjenek bé botsátani, előre való meg vizsgálás, és némelly esetekben különös engedelem nyeres nélkül. Tizennyóltz Kaputzinusok jöttek kevéssel ez előtt *Kádixból* olly tzállal, hogy a' *Lisbonai* Kaputzinusok közzé való bé-vétettetésekét kérjék; de még az ő első bé-kéredzések se lehetett foganatos.

A' Seregek, tellyes számmal, 's kéfzen tartoznak lenni.

Azt beszélik itten, hogy a' *Spanyol* Udvar tizenkét ezer Emberből álló segítő Sereget kért volna; de a' vólt a' felelet, hogy a' jelenlévő környüállásokhoz képest, éppen nem hagyhatja magát az Ország fegyveres erő nélkül, úgymint a' melly soha sem vólt szükségesebb, mint most, a' köz-tsendességnék fenn-tartására: mindazáltal a' 12000 Ember helyett, kéfz annyira való pénzt adni a' *Portugalliai* Udvar, ha a' *Spanyol* Udvar úgy kívánja. Reájok is van parantsolva a' Státus' Tisztviselőire, hogy a' kinn lévő adóságot minél előbb bé szedjék, hogy elegendő kéfz pénz legyen minden esetre a' Királyi Kint-Tárban.

Spanyol

Spanyol Ország.

A' *Spanyol* Udvar is mássát készíttette maga részéről, a' *Marokkói Szultán*' Had-Jelentésének, 's a' múlt Auguszt. 22-dikén ki hirdettette azt szokott tzeremoniával, 's tábori musika mellett *Madrid* Városának minden részeiben.

Azt írják *Madridből*, hogy az *Afrikai* szélekről oda érkezett tudósítások szerint, teméntelen Népet szállított táborba a' *Marokkói Szultán*, *Ceuta* Vára ellen, 's ezereenként érkeznek a' tevék minden nap a' táborához, eleséggel, és hadi készületekkel meg terhelve. — De *Spanyol Ország* is mindent el követ maga részéről, hogy a' Szultán' dühös szándékának ellent-állhasson. — Mivel más részről a' *Frantzia* széleken vontt *Kordont* is igyekezik a' *Spanyol* Udvar nem csak meg tartani, hanem erőssíteni is, az *Orán* Várából vissza térő Seregekkel: ehez képest feles számú új Katonákat tartoznak az Ország' minden részei ki állítani.

A' *Marokkói* Követ oda hagyta vólt *Madridot*, a' *Spanyol* Udvar' részéről lett Had-Jelentés után; de ismét vissza tért a' határtól tsupán két szolgálival: mivelhogy nem mert szegény feje, a' maga vérengező indulatú Tsászárijának szeme elibe kerülni. Nem csak meg engedte néki a' *Spanyol* Király, hogy *Spanyol Országban* maradhasson, hanem sorsához illendőképpen tartja is.

Olasz Ország.

A' múlt hónap' végén azt irták *Turinből*, hogy a' *Szárdiniai* Seregek nagy mozgásban vannak, 's derekassan gyakoroltatnak.

A' *Péter*' Székit is merik környékezni a' nyavalyák. — Pápa ő Szentsége, nagyon rosszul kezdett vólt lenni a' múlt hónap' elein; de néhány érvágások után újra jobban lett, hanem
is.

ismét elő vette a' betegség, úgy hogy Sept. 15-dikén csak magok kényszerítették tartani a' Kardinálisok; az akkorra ki rendelt Gyűlést, melyben ő Szentségének is jelen kellett volna lenni, ha nyavalyája által meg nem akadályoztatott volna. Ennek értésére, nagyon meg indúlt egész Róma Városa.

A' Spanyol Udvarnál lévő Nagy Britanniai Követ, ki nyerte az említett Udvartól, hogy a' Spanyol Országban lakó vagy utazó Anglusok nem köteleztetnek azon Hitnek le tételére, mellyel tartoznak más idegenek.

A' Prussziai Udvarnál vigasságnak napjai folynak Sept. 29-dikétől fogva szintén ezen hónapnak 13-dikáig. Mert a' mint Berlinből írják Sept. 29-dikére volt határozva az Yorki Hertzegnnek Friderika Kir. Hertzeg Asszonnyal való házassági öszve kelése; Octobernak első napjára pedig az Orániai Hertzeg; és Friderika Ludovica Vilhelmina Kir. Hertzeg - Asszony öszve kelések.

— A' Lakodalmi öröm innepeknek, egyszer Berlinben, másszor Charlottenburgban való tartására tizen négy napok rendeltettek. — Sept. 21, 22, és 23-dik napjain tartattak Berlin mellett a' szokott öfzi Hadi gyakorlások. Eggy részét a' seregnek maga a' Király kormányozta; a' más részt pedig Gen. Möllendorf. Sept. 21-dikén meg sejtén Möllendorf, hogy a' Király meg akarja ötet támadni, rajta ment ő elébb a' Királyon 's visszaverte azt. 22-diken újra ellene ment Möllendorf a' Királynak 3 tsapatokban, meg támadta annak bal szárnyát; de ez úttal vissza verettetett. 23-dikon újra meg támadta Möllendorf a' Király bal szárnyát, 's nem tágitott rajta mind addig, míg nem a' Király kényszerítettett azt végre vissza vonni. Egész meg-elégedését érdemlették a' Királynak, a' Seregek. — Sok idegen Fő-

Em-

Emberek, 's Katona Tisztek voltak ezen gyakorlásoknak szemlélői. — Rend kívül feles számmal voltak különösen *Anglusok*, *Hollandusok*, és *Frantziák*.

Frantzia Ország.

El késtek a' *Monseur*, és az *Artesiai Gróf* a' magok testvér Bátyyokhoz — a' *Frantzia Király*hoz — intézett Levelekkel: mert minekelőtte vette volna azt a' Király, már akkor meg esküdt az új Konstitúciónak meg tartására. Említett Levelekkel a' *Frantzia Király*' két testvér Ötseinek, ki nyomtattatott *Coblentz Városában*, *Conde*, *Bourbon*, 's *Enghien* *Frantzia* Hertzegeknek ugyan tsak a' *Frantzia Király*hoz intézett Levelek; úgy nem különben a' *Tsászárr*', 's *Prussziai Király*' Jelentése is, mellyet tulajdon alól-írásokkal meg erősítve által adtak Aug. 27-dikén az említett Felségek *Pillnitzben* az *Artesiai Grófnak*, a' melly Jelentésnek értelme így következik:

„Meg értvén ő Felsége a' *Tsászárr*', 's ő Felsége a' *Prussziai Király*, a' *Monseurnak*, és az *Artesiai Gróf Úrnak* (a' *Frantzia Király*' két Testvérjeinek) kívánságokat, 's elő-adásaikat: jelentik egyenlő akarattal, hogy úgy nézik ő Felségek azon állapotot, mellyben most vagyon a' *Frantzia Király*, mint egy olyan tárgyat, a' melly közönségeffen minden *Európai Fejedelmeket* érdekel. Reménylik ő Felségek, hogy egy értelemben fognak velek lenni azon *Hatalmasságok*, kik meg vagynak kérve a' segítség eránt, 's ahoz képest, nem mulatják el egyyesíteni ő Felségekkel a' magok erejeket, azon tzel-nak hathatós eszközzésére, hogy a' *Frantzia Király*, maga tökéletes szabadságában meg-erősíthesse egy olyan monarchica Igazgatásnak a' fundamentomát, mellynek fenn-állását mind a'

Fran-

Frantzia Nemzet' java, mind a' Fejedelmek' jussai kívánniak. Azon esetre, készek ö Felségek a' Tsászárr, és a' *Prussziai* Király, a' fel tett, és közönséges végnek el-érésére meg kívántató erejeket leg ottan, 's egyet-értőleg az együtt-munkálkodásra elő-állítani. Azonközben szükség parantsolatokat fognak ki adni magok Se-regeiknek, hogy mihelyest fog kívántatni, mind-járt mozdúlhattnak.

Sept. 22-dikén költ *Koblentzi* Levélből olvasuk, hogy az *Orosz* Tsászárné is olly Jelentést tett, *Koblentzi* Ministeréhez *Romanzov* Urhoz botosátott Levelében, hogy ő is éppen azon értelemben vagyon a' Tsászárral, és a' *Prussziai* Királlyal; 's előre való hathatós élelztő 's erősítő szerül két millió Rublára való *Asszignátziót* is küldött a' *Frantzia* Király' Öttseinek. — Való, hogy jobb is az ollyan ajánlás, mikor egyfzersmind tele marokkal forgolódnak. Mert az ígért tsak szép szó: ha meg adják, igen jó.

Nagy a' hire, hogy a' *Svéd* Király is hajóra akar rakatni vagy tizenhat ezer Emberét, 's hová? — A' *Frantzia* *Aristokraták* úgy hirtelik, hogy az új *Frantzia* *Konstitutzió*' *Barátjai* ellen. — Jaj de már e' most bajos vólna, mert hiszem maga is *Barátja* már a' Király a' *Konstitutzió*nak; *Barátja* a' Királyné is; a' *Korona*' *Örökösse* is.

Elegyes Történetek.

Mára várják vissza *Bétsbe*, a' F. Tsászárnét. A' Tsászárr, és *Ferentz* Fő Herceg' vissza-érkezések bizonytalan.

A' *Septemvirális* Tábla, Sept. 28-dikán tartott Ülésével szakasztotta félbe most ismét, egy húzombéli munkálódását.

A'

A' közelébb múlt Terminus' alkalmatosságával, fordultak meg már némelly ügyek a' Kir. Tábla előtt, mellyek az alsóbb Törvényfzékeken Magyar Nyelven végezödtek.

Tudományi Dolgok.

Pestről és Budáról írják, hogy a' 'Sinatot illető több Irások között, igen olvastatik ott e' kettő:

1. *Commentatio brevis de Unione Protestantium in genere, praesertim in Hungaria. — Vidi, arsi, fleui, tristemque (heu fata!) repulsam. Spreta tuli, nunc sum vox, sonus, aura, nihil. Sannazar Epigr. Lib. I. — 1791. 8-ad rétbén 123 oldal.*

2. *Ad Synodum Augustanae & Helveticae Confessionis, quae Budae, & Pestini celebratur. Auctore A. P. D. E. S. T. P. S. A. C. 1791. 8-ad rétbén.*

A' Klopstock' Messziássának Magyar Fordítója jelenti azoknak, a' kik e' Munka' kiadását várják, hogy lakásától való öt hónapi távolléte, 's némelly előre nem láthatott környül állások meg gátlották szándékát; de egész erővel azon leszi, hogy ezen gátlásokat újból elhárítsa, és a' Munka minél előbb meg jelenhessen. Azok, a' kik az említett akadályokat közelebbről esmerik, a' Fordítót nem vádolják azzal, hogy ígéretének eleget nem tett; de azok az akadályok ollyaténok, a' mellyeket a' hazafiúi érzés említeni áttal.

Költ Bétsben, Októbernek 4-dik napján, 1791-dik esztendőben.

Küldjük a' b b árkust, az Ország Gyűlése' Hírlorijához tartozó Aktákból.

